

Q.K. 412,8.

X 1877 A 09

II
i
226

DISSE^{TATIONE} PHILOLOGICO-HISTORICA

מֶלֶךְ כּוֹן

Sive

RITUM

FLAGELLANDI

apud

J U D Æ O S

B. C. D.

S U B P RÆSIDIO
V I R I

P L U R I M U M R E V E R E N D I , A M P L I S S I M I ,
EXCELLENTISSIMI

D N . Æ G I D I I S T R A U C H I I ,
S S . T H E O L . D . E T V E N E R A N D Æ F A C U L T .
T H E O L . A S S E S S O R I S D E X T E R R I M I , H I S T O R .

P. P U B L . L Ö N G E C E L E B E R R I M I ,

D N . P RÆC E P T O R I S , H O S P I T I S , A C P A T R O N I S U I ,
M U L T I S O B S E R V A N T I Æ N O M I N I B U S Æ T E R N U M
C O L E N D I ,

exponit ac proponit

M. J O H A N N E S J A C O B U S S E Y P P E L I U S ,
N O R I B E R G E N S I S .

A D D . M A R T I I

A . R . S . C I S I S C L X V I I I .
H O R I S A N T E M E R I D I A N I S
I N A U D I T O R I O M A J O R I .

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA

WITTENBERGÆ

I n Officinâ FINCELIANA excudebat MICHAEL METER.

1021

בְּהָנָרָן

lagitium neutquam censetur, temporice-
dere. Semper potius sapientis est habitum, necessitati par-
re. Necesse enim est, servire eidem, & non amittere tempus,
 cùm sit datum; fatente ac admonente ita ferè, & verè q̄uidem,
 Oratore ē Romanis eloquentissimo, ceteroq̄ in pagano, sive, si
 māvis, ethnico, in epistolis, tūm ad familiares suos, tūm suum ad Atticum, datis.
 Unde eō magis idem competit observandum Christianis in quovis negotio, quippe
 q̄os in primis Plinii Senioris sententiam secum probè expendere decet, perire o-
 mne tempus arbitrantis, q̄od studiis, utilibus intellige, (imò addere liceat: sacris,
 aut ad sacra accommodatis, minimum inde de promptis, non impertiretur. Me-
 cum certè sic ego rem reputavi eq̄ibè ac repetii, ut, q̄as in illustri hāc Academia
 hactenus consumseram, horas perdere planè noluerim: q̄in solui eas exercitio
 cuidam publicè exerendo impendere. Q̄andoq̄ idem ferò, Hebræorum effato,
כָּל רַבֵּר חַבִּיב בְּזַמָּנוֹ Omnis res, qvæ fit in tempore, grata atq̄e
 dilecta esse dicitur: duxi hinc, δελθούσαντος ego καυπεῖ, haud adeò fore inconcinnum, si
 inclamatam illam apud veteres præconis vocem mihi itidem velut acclamatam
 dicerem, q̄uā q̄uasi admonerer, ut ante omnia hoc, q̄od tempus nunc flagitat, agere
 sustinerem. Egi itaq; hoc, & temporis potissimum ratione habitā, elegi mate-
 riā talem, q̄ualem ferre videtur Christiana dévotio, in eo jam tota, q̄bò acerbissi-
 mam sed saluberrimam simul D OM INI nostri passionem, juxta singulas par-
 tes, partim meditetur, partim interpretetur. Cujus auspiciūm cùm penè consistat
in POENA FLAGELLANDI, JESU immerenti immerito illatā: con-
 stitui, sepositis paululum meditationibus aliis, hujus variè usitati ritūs explicatio-
 nem hāc sice paulò intimius indagare, eamq; pro ingenii viribus indagatam ul-
 teriori eruditorum examini sistere. Q̄od quidem institutum ut undiq; cedat feli-
 citer, scilicet adiuves conatum hunc Tuā, o flagellate pro nobis JESU, gratiā: q̄uā
 non tam cupidissimè flagrans, q̄uām firmissimè fretus, jamjam, absq; longiori am-
 bage, Thematis mei aggredior Thesin

Cicero l.4.ad
fam.ep.9.l.8.
ad Attic.ep.3.

Plin.Jun. de
avunculo suo
l.3. ep.5.

De hāc for-
mulā vid Ph.
Carol. Anti-
qvitat. Rom.
l.1.c.2.p.4.

Flagellandi evocationem paulisper ab initio ponderabimus, quò res ipsa, voce hāc contenta, melius posteà possit perpendi, expendi accuratiūs. Vox ea, ut patet, Gerundii hīc formam naēta, significationem & activam & passivam subindicat atq; involvit. Verbum verò, flagellare, nomini, flagellum, suam debet originem. Flagellum autem cùm diminutivum propriè sit, derivatur facile à primitivo suo vel nomine, flagrum; vel etiam, si placet, verbo, flagrare, eò quòd corpus flagellis cæsum dolore cruciatum quodammodo flagret, id est, ardeat. Isidorus Hispalens. libr. Etymolog. s. c. 27. putat, flagra, plaga, atq; flagella ita dici, qvia cum flatu & strepitu sonant in corpore. Interim promiscuè à scriptoribus usurpata invenies duo hæc flagri & flagelli nomina, siquidem utrumq; sive primum, sive ortum, sine discrimine pro instrumento eo, quo quis, vel aliquid, cæditur, positum subinde legimus. Sensu itaq; primario flagellare idem est, ac flagris vel flagellis cædere. Impropriè tamen & secundariò significat rem duriorem aut cariorem reddere, ut v. g. annonam flagellare. Interdum, at rariūs, pro increpare itidem, seu castigare in genere, sumitur. Sed hisce de significationibus plura apud Lexicographos videri poterunt.

II. Nos hīc loci acceptiōnem potissimam respicimus, puta nuncupatam ita *Flagellationem*: qvâ ipsâ qvidem voculâ, sat alias hodieq; vulgari, lubentes in *Dissertationis nostræ frontispicio* fuisse usi, si modò vel apud unum antiquorum è probis autoribus Latinis copia ejus fuisse nobis concessa. Unde hāc, nec fortassis contemnendâ, ducimur conjecturâ, tūm demum *Flagellationis* vocem vim in pronunciando obtinuisse suam, postquam inter Pontificios stolidi isti homines ex superstitione quodam nimiae religionis Zelo seipso flagellare cœpissent. Atq; sub illâ jamdum tempestate *Latinitatis* barbariem invaluisse, imò viguisse, qvis est nostrum, qvi ignorare queat vel debeat? saltem si impurum plerorumq; *Scholasticorum* secum consideraverit stylum, dignum sæpiùs, qui si non *Prisciani* ipsius ferulâ, *Ciceroniano* ad minimum verberetur flagello.

III. A Latino, *Flagellum*, ortum est nomen in Græciâ per se peregrinum, Φεγγέλλιον; sicut & à verbo, *Flagellare*, Φεγγέλλω: quæ duo

Græcè

Græcè posita cum Latinis & pronunciatione & significatione nō
parūm coincidunt. Vox est utraq; in N. T. ab Evangelistis ipsis
usurpata. Cæteris aliàs Græcis dicitur flagellare μαστίγων, μαστίγον
& μαστίγιον. Iis enim μαστίξ propriè flagellum flagellationem μαστίγω-
σις denotat. Hebraicè est illud שׂוֹשׁ, אַשְׁוֹשׁ, circumire, circumagere :
hæc בָּקָר à בָּקָר bove, ob lorum bovinum, quo sæpè fieri sole-
bat cæsio. Rabbini vocant flagellationem מִלְקָרֶת à radic. לְקָרֵת,
id est, vapulare, percuti, flagellari. Buxtorff. in Lexic. Hebr. Rabb. p. m. 777. 83.
Talmudici dicunt נִגְרָה, quod usurpatur apud Syros pro flagellare, & 906.
respondet Græco, παλεδίζειν. Flagellationem enunciant voce נִגְרָה,
& flagellatorem מִבְּרָבִי. Confer Buxtorff. in Lexico Talmud. p.
1293. Quid' ac quomodo in idiomate Germanico hæc significant vo-
ces, notum est. Nempe Geisel/Geisseln/Geißlung. Latinis verò fla-
gelli Synonymis haud omnino incommode accensimus lorum, cor-
rigiam, scuticam, die Peitsche; virgam item ac ferulam, die Ruihe.
Quanquam enim si accurate velimus loqui, non omnia hæc
nomina tam adæquate cum flagello convenire fateamur, ut cum eo
eadem reapse penitus sint: nihilominus talia ad flagrum proximè
referri debent, tanquam agnata instrumenta, quibus itidem plagæ
similes corpori infliguntur.

IV.. Verbera certè diversæsse quilibet animadvertisit ac videt,
ne dicam, sentit. Etenim quod differentiam attinet inter cæsionem
eam, quæ flagris, & quæ virgis perficitur, differunt non tantùm,
ceu constat, ratione medii & modi, sed & gradibus: qvandoqui-
dem posterior pro mitiori, pro graviori pœnâ prior habetur. Te-
stis hujus rei non aspernandus Consul Romanus, qui: Porcia Lex, in-
quit, virgas ab omnium civium corpore amovit; hic (Labienus Tribunus
plebis) misericors (per Antiphrasin) flagella retulit. Romanâ por-
ro consuetudine & virgis & flagellis cæsi sunt homines: sed apud
Judeos tantùm mos obtinuisse videtur flagellandi flagris. De fu-
stuario quoq;, seu ut Laurent. Valla El. l. i. c. 6. interpretatur, fustiga-
tione hoc monendum, quod, si determinatè sumuntur ritus fla-
gellationis & fustigationis, variis à se invicem distinguantur mo- 333.
dis: 1. respectu organi: altera namq; flagellis, fustibus altera seu ba-
culis, peragi fuit solita. 2. objicione. Non enim omnes fustibus dedola-
bantur,

A 3

1024

Cicero Orat.
pro Rabir.
edit. Gotho-
fred. Tom.
II. p. 435.
Joh. Leusdē
in Philolog.
Hebr. mixt.
Dissert. 49. p. 10

Vid. de hâc
different.
Dan. Clasen
Exercit. sacr.
ad passionem
Domin. l. 2.
c. 19. p. 236.

In gloss. ff. de
Pœn.

Leusd.l. c.

Syntagmat.
Juris uni-
vers. l. 31. c.
II, §. II.

bantur, sed ii duntaxat, qui liber erant, quippe ob ultionem cri-
minis, habentis infamiam, fustigati: *Servi* verò mala patrantes
flagris castigabantur. Unde *Macer L. in servorum ff. de Pœn.* exi-
stimat, ex quibus causis liber homo fustibus ceditur, ex iisdem ser-
vum flagellis cædendum. 3. differunt ratione adjunctorum, dum do-
lorem acerbiorum affert flagellatio, fustigatio leviorem: cum & fla-
gma admoveantur nudorum corporum cuti, cuius incisæ vibices fe-
runtur durius, quam quando vestitis ictus inferuntur fustium. Fla-
grorum etiam cæsione sanguis insimul ut plurimum effunditur;
rarò, nec ita facilè, fustium percussione. Quamobrem ipse Accur-
sius pœnam flagellarum majorem quam fustium arbitratur. Imò s.
peculiaris adhuc restat fustigationis ac flagellationis inter Judeos
distinctio, ratione nimirum cause efficientis. Illam namq; à Rabbi-
ni solis institutam fuisse tradunt: hanc è transverso ipsis ab ipso
summo legislatore, DEO, primùm dictatam novimus.

V. Veruntamen ut sit cum allatis hisce, tūm nominalibus;
tūm realibus, differentiis; ipsa tamen flagellationis significatio duplex
statuitur: altera, quæ fit *flagris* ac *flagellis* propriissimè dictis, altera,
quæ *virgis*. Leusd.l. c. §. I. Ad eundem modum PETR. GREGOR. THO-
LOSANUS: *Flagellarum*, scribit, *pœna* est, cum quis & *virgis*, & *flagris*
vel *mastige*, ceditur. Sed & quæ *pœna* forensis ab antiquis Romanis
fustuario luebatur, hodienum, apud Germanos præcipue, in eam pe-
nitus transiit, quæ exercetur *virgis*. Germ. der Staupenschlag, mit
Ruthen aufzhausen: re nimirum in diversam mutata, manente solūm
fustigationis nomine. Retinent enim JCTI, Juris Justiniane sui ter-
minis diligentissimè inhærentes, voculam adhuc fustigationis; et si
usum illius pœnæ penè sciverint abrogatum. Adeò verum est id,
quod in proverbium ubiq; abiit, *verba valere sicuti nummos*. Nos,
qui tot tamq; varias significationes vocula *flagellandi* subinnui in-
nuimus, in seqq. etiam interdum, ubi commoda dabitur occasio,
annestemus nostro huic ritui ritus hujusmodi cognatos, quales au-
diunt castigationes, *virgis fustibus* ve fieri solitæ, idq; genus aliæ.

VI. Ex explicatis his horum terminorum significatis apparet,
ipsam (nam tantisper ita cum vulgo loqui liceat) flagellationem,
quamvis propriè acceptam, capi tamen in ordine ad inferioria sua si-
gnificata non aliter debere, nec posse, quam analogicè, ita ut pri-
mariè

jor 6.

mariò ac per prius tribuatur ei poenarum ritui, qui propriissime flagris seu loris; per posterius demum & secundariò isti, qui virgis sive ferulis, adeoq; ex consequenti fustibus quoq; ac baculis, expediri consuevit. Quæ quidem analogia vocis non parva est causa, cur tñâ accuratâ definitione tota flagellationis essentia nequeat exprimi. Cui accedit, quòd pro varietate variarum circumstantiarum, veluti personarum, modorum, causarum, rerumq; similiūm, variet similiiter mos flagellandi: quem proinde, et si velimus, haud valemus ad eum quatâ quâdam complecti descriptione. Descriptam itaq; qui desiderat flagellationem, is ipse sibi ejus conceptum vel pro suo iudicij acumine licite efformet, vel, si lubet, ex subsequenti nostro qualicunq; discursu colligat, vel saltem à potiori nobiscum ita describat: FLAGELLATIO est ritus, quo diversæ corporis partes flagris aut virgis ceduntur arg, leduntur, à variis populis diversimodè, in pñnam portissimum, introductus ac exercitus. In quâ quidem descriptione quatuor causarum extant genera, sicuti quivis, si rectè resolverit, facili ea negotio poterit deprehendere.

VII. Nobis ut in præsenti materiâ nec adeò necessarium, nec multùm utile videtur, explicitam apponere flagellationis definitiōnem: ita nec congruum, appositæ explicationem latius proponere; præsertim quia nunc non tam in Logicum & strictè dictum Philosophicum, quam Philologicum ac Historicum cum primis campum excurrere cupimus. Capimus igitur, dum progredimur, explicandi initium ab existentiâ: quam tamen omnem netno, nisi contra sensus ac experientiam sentiens, negabit, imò, quisquis præfracte hanc inficiatur, meretur veleam ob causam hujuscemodi verberibus tandem diu excipi, donec dolore evictus ingenuè fateatur, flagellandi, quandom saltem, existere formam; ad normam videlicet eam, quam MENDOZA edocet contra eum, qui prima principia pertinaciter negat, observandum, dum: Si quis, ait, hac negaverit, fuste (vel flagello) potius, quam ratione erit erudiendus.

VIII. Enimverò concessâ, ut est concedenda, aliquâ flagellandi existentiâ, opera porro pretium erit, ex autorib⁹, partim sacris, partim profanis, cætera probatis fideq; dignis, ostendere, apud quos & quomodo ritus hic extiterit olim, ac adhuc hodie existat. Ubi causam flagellationis efficientem, tñm moralem, tñm physicam, inquisituri,

Disp. metaph. 3. sect.
3, §. 19.

tituri, eam in genere generali gentium, sive, si mavis, hominum nomine nuncupamus. Diversi siquidem diversæ religionis populi non modò morem hunc instituerunt, sed & institutum imperando non minus, qvam exercendo probè observarunt: ceu ex variis posthac literarum monumentis monebimus. Atq; ut commodior nostra sit tractatio, dispescemus hæc hominum genera in tres præcipuas, *Judeorum*, *Gentilium*, *Christianorum*, sectas.

Deuter. xxv.
v. 2. & 3.

IX. Eqvidem *Judeos*, generatim ita vocatos, speciatim qvod spectat, his hâc de re ab altissimo DEO speciale quoddam dabatur mandatum, quod in *Veteris Fæderis* repetitâ lege legitur. Verba **יבְּרִית אָסֵת־בָּנָן הַכּוֹרֶת הַרְשָׁעָה** fontis Hebræi ita sonant: וְהַפִּירְלוֹ הַשְּׁפָרָת וְהַכְּבָהּ לְפָנָיו כִּרוּ רְשֻׁעָתוֹ בְּמִסְפֵּר: אַרְבָּעִים בְּכָנוּ לֹא יִסְיַף פָּנִים—יִסְיַף לְהַכְּתָהוּ עַל־אַלְדָּחַ מִפְּרָחָה: ARIA MONTANI versio hæc est: Et erit, si filius cædi (id est, si fuerit cædendus) impius, & prosterne faciet eum judex, & cædere faciet eum ad facies suas (coram se), secundum sufficientiam impietatis ejus, in numero. Quadragesies percutiet eum: non addet; ne forte addat, cædendo eum super hæc, percussione multam, & vilescat frater tuus in oculis tuis.

X. Ex qvâ positivâ forensi divini Legislatoris revelatâ Lege originem ritûs Judaici, qvem attendunt in flagellando, quoad præcipua capita, ritè colligimus. Nam qvis non intelligit, causam ejus principalissimam moralem fuisse DEum, utpote qui primus immediate pœnam hanc *Hebrais* ac *Judeis* delinquentibus sustinendam imposuit, & ut posthinc promulgaretur ac observaretur, mediatè per *Mosen* (en causam instrumentalem) seriò præcepit? Unde præcepti hujus justissimi justi custodes ac pro re natâ executores esse debebant judges, (causam ecce principalem moralem) ad qvorum & imperium & permissionem infligebatur impiis percussio talis ab aliis illis, qui ad eam peragendam (habes hic physicam causam) præ reliquis erant destinati.

XI. An verò verberatione hâc in Lege determinatè flagellatio fuerit indicata, per se qvidem ac seorsim ex nudis vocibus **הַכּוֹרֶת הַהֲכָה** non liquet: quandoqvidem radix hæc in Hiphil usitata significat generatim: percussit, cecidit, verberavit; sive jam fiat flagro,

flagro, sive virgis, seu gladio etiam, aut alio qvovis instrumento la-
dente. Nihilominus non solùm ex recto verborum contextu,
sed & ipsius textus communi interpretatione, qvin eadem apud
Judeos hujus legis observatione, edocemur, eas hic unice intelligentias esse plagas, qvæ sub flagellationis singulari denominatione
comprehenduntur. Hinc factum, ut subjectum etiam, flagra re-
cipiens, appellaretur בֶן־מִפְרָץ filius verberum: qvippe applica-
tio hæc restringebatur ad illam solummodo personam, qvæ publi-
cè flagellis verbera fuerat passa. Vid. venerandum Dn. DILHERRUM,
Præceptorem & Patronum meum singularem.

In Atrio Ling.
Sanct. part.
prim. p. 179.

XII. Flagellationem ipsam quod concernit, illam apud Judæos pœna cuiusdam civilis, qvanquam non capitalis, locum obtinuisse, haud est obscurum. Eâ enim castigabantur, qvi supplicium capitale non meruisse videbantur; ut docent Judeorum Sapientes ad hunc ipsum Deuteronomii locum. Vide iterum Excellentiss. Dn. DILHERRUM. Num autem hæc pœna merè fuerit forensis, an etiam Ecclesiastica, qværenti paucis respondemus, propriè ac pri- mariori nonnisi civilem fuisse, ob crimina qvippe civilia à civilibus judicibus inflictam. Interim qvodammodo certoq; respectu Ecclesiastica qvædam pœna itidem talis salutari potest, qvatenus ab Ecclesiasticis qvibusdam imponebatur, tanquam peculiaris peccatorum pœnitentia. Conf. exquisitissimum Philolog. LEUSDEN. Sed de posteriori hâc nonnihil deinde adducemus. Nunc de priori prius plurima dicenda.

XIII. Divino de flagellatione præcepto Viri in בָּבִי רַיְנָא domo judicii, hoc est, judices Judæi, semper morigeros sese præbebant in tantum; non tamen in totum: nam & addiderunt aliqvid legi, & eidem aliud ademerunt; quemadmodum id mox ostendemus. Inchoabimus rem ab objecto, sive hominibus, qvos, veluti reos, dignos judicabant flagellis. Flagris videlicet adjudicabantur ab iis sine discrimine seqentes: Nempe qvi concubuerit cum sorore; cum amitâ; cum materterâ; cum uxor is sorore; cum glote; cum uxore patrui; cum menstruatâ; cum viduâ item, si qvis sit sacerdos summus; cum repudiata, cuiq; calceus est traditus, si sit gregarius sacerdos; cum spuriâ & Nethinæ (id est, Gibeonitarum) generis, si sit

B

Israël

Iudaic. l. 4. c. 8. p.m. 69.

Iraëlitæ: cum Iraëlitide, si sit spurius vel Nethineus. Pollutus porro, qui sacrum comedenterit, quiq; in sacrarium immundus lese intulerit: qui obtulerit aut jugulaverit foris: qui fermentum in Paschate comedenterit, sumserit cibum, opus q; die expiationis fecerit: qui oleum paraverit, confecerit suffimentum, oleo q; se sacro unixerit: qui sacra leviora & decimas secundas ederit extra muros: qui agni paschalis puri os fregerit: qui abstulerit matrem super pullis: qui calvitem in capite suo fecerit: qui capit is circumsonderit angulos, angulum q; barbae corruperit: qui se unâ secuerit cæsurâ ob defunctum: qui scripturam scriperit stigmatis: Nasiræus (id est, qui certam Deo abstinentiam vovit) si die toto se ingurgitaverit vino: si polluatur ob funus toto die: & si ad 10. t. 3. à 1. §. usq; qui sunt alii; sicuti hi & hujus farinæ plures reconsentur rei in Mac- corib; quem corporis Talmudici titulum unâ cum Sanhedrin vertit Latinè, & annotationibus auxit doctissimus Jo H. Coch; ex cuius etiam Tractatu tradita hæc mutuati sumus, secuti præeumtem Leus. l. c. qvæst. 5. pag. 337.

DENIUM. Addimus nunc è F. L. JOSEPHI loco, ubi Moses leges di- vinas repetens introducit, eum quoq;, qui reliquos vindemiarum fructus cum inqvinis aut peregrinis non benignè communicaverat, nec non istum, qui insontem suam deßponsatam, tanquam viciatam, falsò detulerat; ambos inqnam, hos tūm ob avaritiam, tūm propter temeritatem ac petulantiam, scuticâ publicâ plagas sustinere debuisse.

XIV. Sed videtur sanè in aliquos horum transgressorum aliquantò mitius, in alios contrà severius, fuisse flagellatio statuta: quanquam, quo jure poena illa omnib; & singulis sit illata, non op; arbitremur multis hinc disqvirere. Hoc saltem inde facile cognoscitur, Judæos in dictandâ hæc castigatione haudquaquam ex asse DEI voluntati satisfecisse, sed interdum pro arbitrio ac lubitu traditiones humanas instituisse, quibus nixi, vindictam de hoc reo leniem, graviorem, quam svadet æquitas, de altero saepius sumebant.

In Epist. De- dic. libr. de Abbreviatur. Ebr. præmis- sâ. in de Abbre- viat. p. 17. 18.

XV. Verum ipsos intueamur judices, qui pro suâ, quâ pollebant, potestate potuerunt flagiti poenam puniendis imponere. Hi tres illi erant, in quâvis civitate, si ad centum modò & viginti habuisset incolas, Consistorium minus constituentes. BUXTORFEO enim notā te, Synedrium inferius cognovit רְיֵנִי מִפְנוּתָן / res pecuniarias, li- tes, & similes causas civiles, quæ mortis, non attigerunt pænam.

Hinc

Hinc huic etiam flagitia, flagellatione sive מלקות compensanda, subjacerunt. Is vero, qui ad mandatum judicii triumviralis coercere debebat reos, fuit unus, חוץ הנקנץ seu minister cœtus judicialis dictus: quo nomine nemo hic indigitatur alias, quam lictor, vel carnifex, cui competit judicium latam hanc sententiam flagellandi actu exequi.

XVII. *Flagrum, seu instrumentum, quo flagellabantur sonces,* dicebatur בפורה עזירן רציעון / lorum vitulinum duplex, vel, ut Cocceius vertit, lorum bubulum complicatum. Constitit scilicet olim apud veteres, referente id ex ore Rabbini cujusdam BUXTORFFI, flagellum quodlibet tribus peculiaribus loris; binis quidem brevioribus, ut attingerent tantum femora, tertio tamen tam oblongo, ut ventrem flagellantis pertingeret, immò totum hominem totumq; flagellandi corpus circuiret. *Triplex ergo, juxta BUXTORFFI sententiam, lorum fuerit: an vero non quadruplex, dubitat fermè Cocceius ob opinionem R. Solom.* Videri de eo meretur laudatus *Autor*, aut saltim audienda sunt ejus ipsissima verba, hunc in modum sonantia: *Perinde est, sive unum lorum tribus plicis aut flexuris, sive duo lora singula singulis plicis composita sine, (quemadmodum opinatur R. Sol.) ut quatuor lora efficiantur. Quoniam adverso labat, quod dicitur, singulos iectus triplices fuissent. Nam quadruplices forent.* Ita ille. Interim nos singulare hoc dubium hâc vice relinquit in medio, contenti sententiâ communiori, sed & fortassis probabiliori, certè ad rationem plagarum dandam magis idonea.

XVIII. Ad Rabbinum revertimur à BUXTORFFIO addu- Synagog. Ju-
ctum: cui si qua adhibenda fides, credendum est tria illa lora fuisse daic. l. c.
vitulina. Malunt tamen omnes ferè reliqui adstruere lorum unicum
bubulum; cui & duo addita asinina minora, quæ bifida rursus in Buxtorff. in
binas dissindebantur partes, ut quodvis seorsim sursum atq; deor- epist. dedicat.
sum permoveri potuerit: non secus ac cingula & stapedes ab equite citat.
contrahi queunt atq; laxari. Adhæc dependebat bubulum lo- Dn. Dilher-
rum à ligno quodam, quod vocatur ירך / manubrium, idq; longi- rus in Ele&t.
tudine gaudebat טפּה h.e. palmi. Foramen illi erat inditum, unde p. 273.
utrumque

utrumq; brevius ascendere ac descendere posset: prout nimirum conditio reqvirebat corporis cædendi.

XIX. Qvòd si qvis jam qværat, cur loro sint usi bubulo Judæi, responsum, qvod dant, habent in proclivi. Nempe id esse factum ajunt ob verba statim in lege *subsequentia*, qibus prohibeatur:

Deut. XXV,
v. 4.

Buxtorff. ep.
dedic.

Esa. I, v. 3.

Leusden. I. I.
qvæst. 2. p. 335.

Conf. Clase-
nii Exerc. Sa-
er. c. 19. §. 4. p.
-239, qvi hanc
Ludovici
de Dieu ob-
servationem
ex Rabb. li-
bris petitam
affert.

Leusd. I. c.
qvæst. 3. p. 336.

לְזִבְחַת שׂוֹר בְּרִישׁוֹ / ne os obtures triturianti bovi.
Sensum igitur hujus præcepti volunt hunc elicere, qvòd, qvi contra id fecerit, sensurus sit pellem bovis in suâ pelle. Egregia scilicet ratio, qvia Judæo placet. Rationem insuper, cur asinina addanc foras, depromunt ex *Esaia* c. 1. ubi per Prophetam DEus ita loquitur:
רָע שׂוֹר קָנָהו וְחַטָּא בָּעֵלוֹ יִשְׁרָאֵל רָא יְרֻעָה :
Agnoscit bos possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui; Israël autem haud agnoscit. Hinc hunc eruunt sensum, quasi diceretur: Veniat asinus, qvi agnoscit præsepe sui Domini, & vindictam sumat ab eo, qvi non agnoscit. Explicatio certè iterum lepida, ridicula applicatio.

XX. Sed tempus est, ut ipsum flagellandi actum actutum proponamus. Ejus antecedentia adhuc hæc fuerunt: Ligabantur à lictore ambae hominis flagellandi manus ad columnam, seu lignum insixtum terræ, altitudinis sesquicubiti, ut inde reus ei incumberet inclinatus. Detrahebantur etiam miserosonti usq; ad pectus vel femora vestes, immò rumpabantur: Parùm enim intererat, sive dilacerarentur extra suturas, sive per easdem diffuerentur vestimenta. Minister verò, ad plagas dandas destinatus, stabat à nudi istius tergo in lapide, triplex illud descriptum anteà lorum manu tenens, & tangere laborans inter scapulas ictibus jacentem.

XXI. Jacet ergò, secundūm mandatum divinum, coram iudicibus prostratus is, qvi jamjam est flagellandus. Tùm lorum unā cum manubrio manu utrāq; attolit lictor, atq; sic incipiendo executionem in se suscipit. Unā tamen tantummodo utitur, qvippe qvod est convenientius, ad infligendas plagas. Has infligere afflito studet lentè & sensim cum sensu, adeò ut numerari possint; nec verò leniter aut leviter, sed pro extremis suis viribus, memor, ut inquiunt, ejus, qvam jubebat DEUS, **מִפְּרַח רַבְּרָה plague ve-**
bementis. Singula verbera trifariam feriunt ferentem. Lorum longius anteriorem ventrem, umbilicum, & pectus; breviora duo dor-

sum

sum partemq; posteriorem percutiunt. Has uno qvovis ictu triplicatas plagas existimant Judæi in texu legis esse fundatas; qvia ter dicitur, הַכְהָה, cædat ipsum, יִפְגַּג, verberet eum, קְבֹרָה, si addiderit verberare eum. Unde unus hujusmodi ictus pro tribus semper computatur; neq; licet lictori plures, qvam tredecim tales, flagellato incutere: qvibus illatis sat pœnarum pertulit reus, et si ter tredecim tantum importent triginta novem, adeoq; una paucorem, qvam ipsa Lex divina ab initio præscripserat, plagam. Verum de diminutione horum verberum paulò pøst. Nos *concomitantia* & *consequentia* flagellationis antè considerabimus.

1032

XXII. Dum indictam pœnam flagellis luit **בָּזְמַכּוֹרָת** impius iste, tres ordinarii illi adstant *judices*, penes qvos stabat facultas hominem ad flagra *condemnandi*. Ubi, postquam flagellari incepisset, cœpit insimul **הַקּוֹרֵא** i. e. *præco*, seu *judicium primarius*, exclamare verba scripturæ, eaq; acclamare *prostrato*, partim ut *pœnitentiam* in animo santis excitet, partim ut ad *consolationem* hauriendam eundem incitet. Recitat autem aut prælegit idiomate suo legis seqventia dicta: Deuter. XXVIII. v. 58. 59. *Si non observaveris, ut omnia facias verba legis hujus: segregabit in te Dominus plagas tuas מִכְוֹתָךְ וְמִבְּזָבְלָתָךְ, plagas magnas & infallibiles.* Item Deut. XXIX, 9: *Custodietis itaq; verba &c.* Tandem dictorum finem facturus addidit dictum ex Psalm. 78. v. 38. *Ipse misericors & propitius peccatis &c.* *Judex* deinde secundus singula observat numeratq; separatim verbera. *Tertius* denuò ministrum adhortatur ad cædendum voce **חַבְהָה**, cæde eum. Cæterū si multi adhuc supererant ictus, judicium primus sermonem pronunciando producere conabatur: si pauci, deproperavit loquendo; ut utrobiq; ita cum fine plagarum suam pariter finiret orationem.

Vid, eosdem
AA. Adde
Maccoth ex
edit. Coccej.
c. 3. §. 12. 13. 14.
pag. 120.

XXIII. Finitis tot plagiis, qvot meritus esse videbatur reus, recuperabatis statim ab exterminio libertatem, nec planè interficiebatur; imò pro ignominioso homine non habebatur, sed ex mandato DEI potius in fraternitatē à Judæis recipiebatur. Testor Maccoth, ubi sic Coccej. c. 3. §. in versione legimus: *Omnes rei בְּרִיתוֹתָךְ exterminii seu excisionis ex 15. p. 121.* hac vitâ, postquam vapularunt, ab exterminio liberi sunt, qvia dicitur: Deut. 25. v. 3. Et (qvæ vox hic ob contextum exponenda est per, ne) evilescat

B 3

frater

frater tuus coram oculis tuis. Postquam vapulavit, פָאַחִיךְ הוּא, ille quasi (vel: sicut) frater tuus est.

XXIV. Hi sunt præcipui mores, quos observasse leguntur Judæi ante, in, & post flagellationem. Nitebantur autem in irrogandâ hâc poenâ in primis lege antè allegatâ divinâ, secundum quam haudquam licitum erat ad summum ultra quadraginta dare verbera. Unde nomen flagellationi indiderunt, ut interdum eam dicerent מַלְקוּת אֶרֶבְעֵי supplicium quadraginta plagarum. Mirum verò, quod ipsi illi, qui æquissimi alias datorum mandatorum observatores, acerrimiq; violatorum vindictives videri, minimum si bi, volebant, nequaquam tamen ex esse satisfecerint eidem DEI præcepto, quod certas, quadraginta nimis, infligendas inculcaverat plagas. Nam, ut ex præcedentibus notum est, ritum in flagellandi supplicio instituerunt ita, ut non prossus numerum di-ctū voluerint verberando expleri, sed, uno demto, verbera tantum novem trigesimā irrogari. Scilicet sapientissima Divina sapientia suis ab insipidis filiis injustè sic justificatur, immo corrigitur. Sed ita saepe soliti sunt Judæi vel aliquid adjicere legi, vel ei aliquid detrahere.

in epist. de-
dic. Abbrevi-
viat, præf.

Maccoth
Goccej. c. 3.
§. 10.
Buxtorff, l.c.

XXV. Verum mittamus querere, quo jure quâve injuriâ sibi hâc in parte legem DEI sumserint mutandam; quandoq; id ad propositum nostrum parum quadrat. Potius peculiares traditionis hujus Judaicæ rationes à Rabbinis, eorumq; discipulis, excogitatas percipiamus. Aperuit principem illarum pridem Vir in literaturâ Rabbinicâ omnium princeps, JOH. BUXTORFFIUS, qui ex versione libr. *Maccoth in Mischna & Gemara* sequentem depromit, quod nempe Judæorum doctores in eâ versati fuerint sententiâ, scripturam nec plures nec pauciores commendâsse ac demandâsse plagas, quâm infra quadraginta unam: frustra aliud asserente unico R. JEHUDA, qui communem suorum deserens opinionem, literæ scripturarum inhærendum, & quadraginta plegas plenè infligendas esse docuerat. Ejus namq; traditio אין הַלְכָה usu ac consuetudine nec recepta fuit nec approbata.

XXVI. De cætero vulgarem suam persuationem inde Rabbini probant, quod scribatur in Lege: בְמִסְפֵר אֶרֶבְעֵי, cum nu-

mero

mero quadraginta, non: בְּמִסְפֵּר אֶרְבָּעִים quadraginta in numero 1034.

Posteriorem enim phrasin inquit innuere quadraginta numero pleno; priorem loquendi modum significare numerum, qui in causa est, ut post eum statim numerentur quadraginta, seu, ut ex versione Cocciji in Maccot extat, qui proximus quadragenario. §. 10. 1. c.
Et hic non est alius, quam tricesimus nonus. Rem hanc involutam maximè evolvunt verba R. Majemonis, quæ, in Latinum sermonem translata, non pudet ex BUXTORFFIO prælaudato & DN. DIL-
HERRO huc adscribere: Si (Rabbi ait) dixisset: אֶרְבָּעִים בְּמִסְפֵּר in ep. Dedic
quadraginta numero, æquum esset, ut intelligerentur quadraginta plene: quia vero præmittit, vult dicere, ne verberetur plagis in-
finitis, sed numero certo & definito, prout possit ferre, sicut dicitur:
juxta improbitatem suam numero certo: & quando postea statim
subjicitur: quadraginta cædet eum; sensus est: usq; ad quadraginta.
Exclusivè intellige.

XXVII. Prægnans profectò & firma ratio, ob quam quadraginta in novem & triginta verbera sunt vertenda. Credat autem eam Iudeus Apella; nos Christiani ei non credemus. Et qui possimus, vel debeamus? Si quidem Talmudici isti confunduntur distingvenda, quando distinctionem duorum versuum per pausam Sophasuck notatam, prorsus non annotant, sed duo illa crassiora puneta, inter voces אֶרְבָּעִים & בְּמִסְפֵּר posita, de industriâ negligunt, legentes conjunctim בְּאַסְפֵּר אֶרְבָּעִים tanquam essent in statu regiminis, aut per juncturam substantivorum conjuncta nomina. Id quod esse falsissimum cuilibet, vel leviter insipienti Hebraicum textum, ad oculum patet. Referri enim solet & debet vox בְּמִסְפֵּר velut ultima hujus versiculi, ad vers. 2. אֶרְבָּעִים contrà, utpote prima seqventis, 3. versus principium constituit. Committunt ergo Judæi hi fallaces fallaciam compositionis, composito accipientes sensu vocabula, quæ diviso erant intelligenda.

XXVIII. Hinc nos eò magis eos admiramus interpretes, qui passi si-
bi sunt à circumcisis istis hinc imponi, ut toti fuerint persuasi, persua-
suri idem aliis, legem in Deuteronomio haud aliter esse explican-
dam, quam de trigesimo nono, non quadragesimo, plagarum nume-
ro. Vir sanè meritissimus b. m. cuius tamen nomini parco, ne in-
sultare

In comment. sultare videat, scribere non veretur, juxta legem id esse factum,
sup.ep. Paul.
2.Cor.c.ii.
p.726.

quod Judaei triginta novem verbera reis dederint : nisi dixerimus fortè, mentem Ejus cum nostrâ eandem fuisse, et si verba paulò fuerint alias. Aliud alias docent expressa mandati verba, quæ quadragesimi, non noni & tricesimi, verberis meminerunt. Unde quicquid sit cum subtilitatibus quibusdam quorundam Rabbinorum, veluti R. Becchai, R. Abraham, & aliorum, quorum meminit BUXTORFFIUS ; quicquid etiam habeat FL. JOSEPHUS, cuius locum anteā citavimus, ubi Mosen loquentem representans, bis mentionem facit quadraginta plagarum minus unam : quicquid, inquam, illi loquantur, certum tamen est, hanc imminutio[n]em non ab ipsâ lege descriptam, sed per traditiones Patrum Judaicorum fuisse circumscriptam. Indeq; nihilominus omnes & singuli, quotquot contrarium statuunt, Judaei fallunt atq; falluntur ipsi ; statuente sic CL. HILPERTO in peculiari de Flagellatione Iudeorum Disputatione: quam quamvis maximoperè nunc exoptaverim perlustrare, tamen ne videre quidem haec tenus mihi contigit. Hausi interim hoc ex discursu perquam Reverendi D[omi]n[is] LUC[as] FR. REINHARTI, Praeceptoris & Patroni mei summoperè observandi, cui magnam studiorum meorum partem post Deum acceptam refero, in Excerpt. MS super Epist. 2.Cor XI, 24.

XXIX. Hic vero ipse Apostoli locus meretur huc præ cæteris afferri, utpote ex quo mos flagellandi Judaicus multum illucescit : nam v. 24 Divus Paulus liberè fatetur de seipso, se à Judæis quinq[ue]vies quadragenas $\omega\delta\mu\alpha\gamma$, h. e. ut exponitur communiter, unam minus plagas accepisse. Acceperit itaq; Apostolus pius quinq[ue] diversis vicibus flagellationis, quamvis haud meritam, poenam , sed ne semel quidem ultra iactus novem & triginta, utita, si in universum singula, quæ Paulus ferre cogebatur, conferamus verbera, summa fuerit 195. plagarum. Quo ipso pariter dispalescit, tum temporis etiam plagiis non pluribus, quam triginta novem, à Judæis exceptos esse, quos flagellis dignos judicarunt, homines : Nisi forsan velimus transire in sententiam singularem celeberrimi B. ERASMI SCHMIDII, sentientis, ne utique ed respexisse Paulum. Paulò igitur aliter redidit $\omega\delta\mu\alpha\gamma$, ut non subintelligeret πληγὴν, sed potius ημέραν, hoc nimurum sensu : alternis diebus. Germ, über den andern Tag / ita ut

In not. N. T.
ad h. l. p. 1137.
1138.

ut *Judæi* Apostolum, nullâ planè remissâ plagâ, ex affectu crudelissimo, plagiis quadraginta quinque altero quolibet die ceciderint, audituri plura verbera, nisi lege fuissent prohibiti. Ita explicat laudatissimus Auctor hunc locum, & sine aliâ additâ ratione eos, qui desiderant auctoritatem significationis talis παρεγγέλματος, remittit ad ipsa *Lexica*. Ceterum Ejusdem sententiam, quod sciam, hactenus admodum pauci sunt secuti. Sectantur potius plurimi priorem, quam & nos hoc in negotio subsequimur, melius esse rati, verisimiliorum verborum adstruere sensum, quam minus probabilem, imò valde adhuc *dubium* assumere.

XXX. Dubitamus vero amplius nulli, quin *Judæi* triginta modò novem inflixerint ictus, seducti præcipue traditionum humanarum assumento, certè vitioso Scripturæ intellectu abducti: ceu ex genuinâ nostrâ superius allatâ loci Mosaici elucet interpretatione, cum Talmudicâ Rabbinorum corruptione accuratius collatâ. Hæc enim primaria est ratio, cur unam quandam imminutionem in flagellando servaverint *Judæi*. Secundarias remissionis hujus causas tūm *Judæi*, tūm *Christiani*, proferunt alias. Movit aliquando, ut ipse recenset, BUXTORFFIUS hanc Rabbino alicui quæstionem, quam obrem sui triginta tantum & novem infligerent plaga, cum tamen expressè in Lege decretæ essent quadraginta. Sed responsi loco id retulit, veteres olim uti consueisse flagello, quod tribus constiterit loris: Hoc tripliciter & deies suntem fuisse percussum. Si igitur vel semel ulterius cädere perrexissent, duos supra quadraginta reo intulissent ictus: quod quidem facere à Moysi in Lege fuerat vetitum. Ratio non rejicienda, si modò fucus non subsit orationi; quippe quo sæpius adversus Christianos utuntur *Judæi*.

XXXI. S. CHRYSOSTOMUS subtractam esse unam plagam prisca lege arbitratus est ideo, ne, si Deus plus, quam quadraginta, accepisset, infamis redderetur. Attaxat tamen rationem hanc BUXTORFFIUS, hunc in modum: Vox, inquit, Hebreæ, בְּקָרְבָּה (id est, vilescit,) in textu legis id, ut mihi quidem videtur, non significat. Alii plerique, iisque nostrates etiam, existimant, in significationem misericordie, clementiae item aut majoris humanitatis exhibendæ causâ, unam plagarum à Judæis detractam fuisse atque amotam. Vid. meritiss. Theolog. B. D. MICHAEL WALTHER, & DN. DILHERRUM. Confer BUXTORFFIUS.

Synagog. Ju-
daic. c. 20.
edit. prim. p.
365.

hom. 25. in
cap. II. ep. 2.
ad Corinth.
edit. Com-
mel. p. 917.
in Epist. De-
dic. Abbr.
Harmon. S.
Scriptur.
edit. 3. p. 203
in Atrio
L.S. p. 180.

C

Sed

XXXII. Sed videtur LEUSDENIO sententia hæc de misericordia non habere speciem veritatis, qvoniā Judæi crudelissimè sese gesserint erga sōntes. Hinc addit, propter eorundem crudelitatem cordisq; dūritiem, DEUM in T. V. permisisse libellum repudii atq; divortium. Veruntamen, pace Lewdenii, dicimus minimè seqvi: Si Judæi in hāc vel illā rev. g. erga uxores, sese non mansuetos ac humanos exhibuerunt. E. in nullā alia. Conseqventia, inqvam, non confessim valet ab universalī ad particulare. Poterat namq; alia adfuisse ratio, cur ibi severiorēm, clementiorem hīc suum ostenderint animum, judices præsertim, qvi in publico hoc judicandi officio id propter erant constituti, ut justitiam administrarent & æquitatem. Unde non est præsumendum, omnem eos humanitatem erga reos exuisse, nec pro ratione delictorum delinquentibus aliquam saltem gratiam facere voluisse: utut interim in privatā domo res cum licitis uxorum divortiis fuerit comparata.

Comment in
ep. 2. ad Cor.
C. II. p. 515.

XXXIII. De cætero rationes imminutionis huju notissimas eleganter complectitur Guilielmus Estius, qvando ita scribit: Legimus Deut. 25. v. 3. præceptum fuisse Israëlitis, ut in flagellando fratre, id est, Hebræo. qvem dignum plagis comperissent, quadragenarium numerum plagarum non excederent. Judæi verò, sive carentes, ne forte in ipso verberandi impetu præfinitum transfilirent numerum, sive clementiæ & humanitatu causâ, memorato numero statuerunt unam plagam demendam esse: etiam si quis integrum numerum plagarum commeruisset. Quod quidem arbitror referendum ad Judaicas traditiones in DEI legem injuriosas: nego enim illis licet numerum legis, in quo etiam mysterium continebatur, unitate demptam mutare: siquidem quadragesimus numerus afflictioni & pænitentiæ consecratus est. Hæc Estius. Confer. Excell. Dn. REINHARTUM, qvi item in Crœfnelem: summa brevissimis causas collegit præcipuas, ob qvas Judæi Sontag. Epi. Stel. Schrein P. 85.

B. Walthe-
rus l. c.

XXXIV. His probè observatis, primum est nunc exponere, qvid sibi propriè voluerit DEI præceptum de plagiis quadraginta infligendis. Nempe non equalis ibi præfigitur modus, qvo omnes rei pariter verberari debeant: sed interdicitur tantum, ne ad summum pro delicto ultra plagas quadraginta judices infligi jubeant. Prohibitum enim erat, ne superadderentur plagiæ, ex qvibus reus nimium vulneraretur, & frater fieret deformis, vel inde planè moreretur. Unde simpliciter neq; vaqvam opus fuit, semper Divinam legem tam observare strictè, ut Judæi neq; viverint

103

quiverint penitus ullas auferre vel detrahere plagas. Minuere ac remittere licet, non augere, verbera: modò superstitione illa unius ictus abeat, de quâ paulò antè egimus, remissio. Siqvidem hanc à Lege non inclusam, exclusam potius fuisse, arbitramur.

XXXV. Absq; vano hoc respectu non est de nihilo, qvod Lyrano tavit. Sapientes, inquiens, Judeorum ad prætendendum pietatem ordinaverunt, quod de illo numero aliquid dimitteretur plus vel minus, prout rationabiliter videretur ratione delicti, vel conditionis verberandi. Nam, BUXTORFFIO ex Bartenora l. c. monente, qvicunq; cædi debebant in domo judicii, eos æstimabant prius judices juxta facinus, & ad certum plagarum numerum condemnabant, nemorerentur propter eas, sicuti scriptum est: **לֹא יוּסִיר** / non superaddet istis: qvō doceri dicebant, si necesse sit plegas minuere, minui utiq; posse interdum, nunquam tam augeri.

XXXVI. Prudenter certè hoc ab ipsis esse factum, qvis neget? præsertim cùm nec omnes ad plegas hasce duras æqualiter ferendas ex æquo fuerint dispositi. Imprudentiores tamen ac ineptiores fuisse videntur in eo, qvòd specialiores qvosdam posuerint casus, ob qvos putabant æquitatem qvodammodò postulare, ut plegas pauciores, qvām triginta novem conservetas, inferrent. Equidem primus benè adhuc habebat sese, eratq; talis: *Si qvis ad quadraginta ferendas idoneus fit æstimatui, & non nihil cæsus videatur cæteras sustinere non posse, dimittitur.* Sed secundus paulò est absurdior: *Si qvis addictus ictibus octodecim, hos in se & animo & corpore patienti receperit, atq; tūm apparuerit, plures potuisse eum recipere, liber à suscipiendis reliquis relinqvitur.* Tertiò, qvisqvis commiserit crimen, in quo duplex interdictum violatum est, si una æstimatione damnatus sit ad plegas, abit, acceptis iis, liber: si diversa vero condemnatione, vapulat, cumq; fuerit sanatus, irrogantur ei ictus cæteri. Quartus, qvi omnium maximè est ridiculus, ita describitur: *Si sens inter flagellandum conspurcaverit sese, & mas qvidem (juxta R. Iehudam) simo, fæmina obsceno quodam liquore, veluti lotio; liber uterg; à reliquis pronunciatur plagis.* Vid. Maccoth. ex edit. Coccej. Add. Leusd.

XXXVII. Flagellandi igitur hunc hactenus recensitum ritum Judæi procul dubio servarunt, quamdiu, ubi, & quando potestate habebant judicandi. Ex historiis sanè contrarium nequit monstrari. Colligi inde potius potest, sub sapientissimo adhuc Reguin, Salomone, flagellis
C 2
caltigas.

Buxtorff. in
Epist. Dedic.
& Dn. Dil-
herr. in Elec.
p. 269.

c. 3. §. II. & 14
p. 119. 120.
l. c. p. 337.

103

, castigatos fuisse homines. Rex enim Rehabeam post obitum sui parentis populo, jugum levius postulanti, respondit: *Pater meus ceddu vos flagellis בְּשׁוֹטִים / ego autem vos בְּעַקְרָבִים / scorpionib⁹*, id est, punitionibus spinarum, sive, ut V A T A B L U S vertit, flagris aculeatis, cædam. Quæ qvidem verba etsi ab interpretibus communiter instar proverbii tropicè pro afflictionibus gravibus, gravioribusq; oneribus, capiantur: nihil tamen obstatere cernimus, qvò minus in propriâ quoq; significacione ea possint capi; præsertim cùm præeat nobis L E U S D E N. Durius enim utiq; fuit supplicium scorpionibus, paulò mitius flagellis verberari. Unde & CORNEL. à LAPIDE de hoc Roboami responso: *Vox scribit, hæc digniore est carnifice, quam Rege.*

I. c. p. 334.
Comment. in
h. l. p. 164.

Matth. X. v.
17.
Matth. xxiii.
v. 34.

Act. V. v. 40.

v. 32.

2. Cor. XI. v.
24.

Harm. Evan-
gel. part. 2.
p. 606.

XXXVIII. Nec verò in civili tantùm foro, sed & in choro Ecclesiastico flagellationem exercuisse Judæos, ex Novi Fæderis variis colligitur locis. In primis veritas ipsa, CHRISTUS, suis prædixit discipulis futuras hasce plagas: *In Synagogis*, dicens, μαστιγώσοτι flagellabunt vos. Qvin & Pharisæos, prolemq; Judaicam, is ita alloquitur: *Ecce milito ad vos Prophetas & Sapientes & Scribas, & illorum nonnullos flagellabitis* (μαστιγώσετε) *in conciliabulis vestris.* Triste hoc vaticinium sufficienter posteà esse impletum in hinc inde cæsis Apostolis, ecquis ignorat? Hierosolymis namq; omnes hos ac singulos convocatos Pharisæi in concilio sacerdotum ceciderunt, δειχαντες. Ibidem Paulum etiam Judæi persecutiebant, τύπτοντες; ceu concluditur ex Act. XXI. Imò quid multis? S. Apostolus sui ipsius fidelissimus est historicus; etsi in Actis Apostolicis nihil tale de eo expressè reperiatur. Is à Judæis ἐλαζον πενθάνεις πασα- εγίκοντα καὶ μίαν: *Accepi, ait, quinq̄ies quadraginta unā minus. Verūm de hoc satis anteā. Flagellabantur autem Apostoli, Apostolicæq; vel à potiori Christianæ, doctrinæ confessores, in Synagogis ut plurimum,* ut innueretur, eos, qvos pessimi illi subjecerant flagris, non ob flagitia quædam civilia, sed propter doctrinam ac confessionem suam plagas e-juscemodi pati. Vid. B. GERHARD.

XXXIX. Quemadmodum autem, more modoq; iniquissimo, in Synagogis Judaicis obnoxii flagris reddebantur Christi discipuli: ita, aquis- simo contraria jure & ex Zelo justissimo, ipse Christus ex stirpe Judaicâ secundum carnem oriundus, dum in exinanitionis statu inter Judæos ver- sabatur, vindictam in templo exercuit; cuius h̄ic meminisse non est in- commodum. Inveniens enim ibi SERVATORES ORNUMULARIOS sedentes, i- stosq;

stosq; qvi boves ac oves unà cum columbis vendiderant , ποιήσας Φερ- Joh. 2. v. 14.
γέλλιον σχοινίῳ flagellum ex funiculis fecit , & eodem omnes ac omnia è
templo ejecit proiecitq;. Equidem non exprimit Evangelista , unde
funiculos hos , qvi propriè è juno nxi dicuntur , Christus tūm accepē-
rit : probabile tamen est , flagellum illud ex abjectis iis ibidemq; jacen-
tibus , quibū mercatores eò oves bovesq; adduxerant , simpliciter
contextum fuisse . Sed qualecung , etiam fuerit hoc flagellum , ineptis-
simum interim est , aptè sic B. CHEMNITIO sentiente , qvin & con- Harm. Evan-
sentiente B. ERASM. SCHMIDIO , exinde fingere , qvòd CHRI- gel. part. 1.p.
STUS , instar monachi Franciscani vel Dominicanī , fune dupli præ- Not, in h. I.
cinctus , tune incesserit . Nugæ hæ sunt Pontificis usitatæ , omni peni-
tus carentes fundamento : qvas proinde recitâsse satis est refutâsse .
225.

XL. Nos ab extraordinariâ Christi ad ordinariam Judæorum flagel-
lationem revertimur : qvam iphs fuisse in judicio , tūm Politico , tūm
Ecclesiastico , consuetam , huc usq; diximus . Dicimus nunc , eandem
durâsse pœnam usq; ad eam tempestatem , sub qvâ sceptrum à Judâ pror-
fus ablatum , & regimen illius cum urbe primariâ funditus fuit ever-
sum . Tamdiu enim aliqua adhuc publicè puniendi penes Judæos ste-
terat potestas : licet diu antè cogerentur ┌────────────────┐ seu incircumcisorum
subesse jugo , nec amplius facultate pollerent ullum reum afficiendi
morte ; ipsi met vel testibus coram Romano Præside Pilato sic confiten-
tibus , sibi non licere quenquam interficere . Nihilominus tamen indulge- Joh. XVIII. v.
bantur ac permittebantur iis à Romanis exercitia judiciorum alia , maxi- 31.
mam partem non capitalia , qualibus annumerandum quoq; venit sup-
pliciū flagellationis , qvam occasione datā , secundū suam consuetu-
dine restrictam ac moderatam legem , sotibus suis inferre poterant ,
plagis videlicet non ultra , sed unde quadraginta , illatis . Atq; hanc po- 1.4. antiquit.
tentiam competuisse Judæis adhuc Fl. Josephi tempore , aliqui ex illo su. Judaic.c.8.
periū allato loco conantur eruere , nec frustra , nec , ut videtur , sine ra-
tione .

XLI. Enimvero postqvam Hierosolymæ à Tito non tantūm obsecræ ,
sed & mox deinceps unà cum templo expugnatæ essent , Judæis plurimis
oppressis superstites in variæ dispergebantur regiones , in qvibꝫ regimi-
ni aliorum suas debebant cervices subjicere . Subjecti ita in hodier-
num usq; manserunt diem . Unde neq; qvam licitum est iis judicia pub-
lica , multò minus judiciales pœnas , adeoq; nec flagellationem , amplius
institue-

instituere, aut instituta tutò exequi : sed ad Romanum præcipue olim, hodiè ad Christianum vel Turicum, Magistratum causas, nî crimen magnum incurrere velint, coguntur deferre.

XLII. Ne tamen nihil de suis retinerent ritibus, placuit pertinaciis istis pænam flagellandi in Ecclesiasticam quandam transmutare pœnitentiam, quam BUXTORFFIUS seqventibus ferè enarrat verbis: Unico ante festum expiationis die, (qui est nonus anni novissimè inchoati) & quidem sub vesperam, alter alteri sua solet confiteri peccata. Confessio autem in hunc peragit modum: Eunt semper bini in peculiarem quendam scholæ seu synagogæ locum. Tùm alter se prosternit humi, obverso ad septentrionem vultu, ad meridiem tergo. Alter itaq; loro scorteo vel cingulo triginta novem ictus illius infligit dorso. Is, qui flagellatur, confitetur interim, sibiq; ipsi ad singula verba pectus anxium plangendo tangit. Flagellator ex Psalm. LXXXVIII. orat:

וְחִיאֵת בָּרוּךְ יְכֹפֵר עַוֹּן וְלֹא
יְשִׁחַרְתָּ וְתַּרְבְּרָה לְהַשִּׁיב אֶפְוּ וְלֹא—יְעִיר בְּרִית חֲמָתוֹ ;
i.e. Ipse misericors condonavit iniqvitatem, neq; disperdidit: & multiplicavit, ut averteret iram suam, neq; excitavit omnem iram suam. Constat hic versiculus in lingvâ Hebraicâ tredecim tantum vocibus, terg; repetitur à flagellante, qui ad voces quaslibet infert ictum: id quod novem & triginta conficitur plagiis. Hic, qui flagellavit, postea humiliandum proculbit, & eodem modo excipitur à socio, quo ille hunc excepit. Atq; sic ambo graves peccatorum suorum dant pænas. Verum in hac flagellatione asini mutuum fricant, lacertisq; suis parcunt. Ipsam flagellationem מַלְקִירָת Malkus appellant ex Deuteronomio &c. Et post paulò pergit: Pænam quod draginta plagarum minus una se quinqvies à Judæis esse perpeßum, inquit Apostolus Paulus: sed acerbius paulò, omni procul dubio, quam ipsi hodie se se invicem in Synagogâ flagellant. Hæc haec tenus ille. Nempe pæna hac Ecclesiastica homines isti impii expiare petunt peccata, putant expiari. Verum en ludicram contritionem. Certè, nisi resipuerint melius, ad Calendas demum Græcas vera sequetur remissio.

XLVII. Sed nondum sufficit. Pœnas enim *speciales* quasdam, pœnitentiae vice, Synagoga Judaica imponet etiā iis, qui inter Judæos graviter deliquerunt. Scilicet tam audax est hoc genus hominum, ut, cùm sentiat, se omni regimine pridem destitutum; cùm sciat, nullam sibi amplius in ullius vitam accorpus competere potestatem; nihilotamen minùs,

Synag. Ju-
daic.c. 20.pr.
edit. p.364.

v.38.

1042

minus, neglecto *Politico Magistratu*, non vereatur fontibus suis, sub Ecclesiastice pænitentiæ pretextu, pœnas injungere subeundas. Ut pote si quis cum muliere menstruat rem habuerit, præter *jejunium quadraginta* dierum, diebus quoq; singulis bis aut ter flagellationem cogitur experiri. Toties enim, juxta Judaica statuta, nudo is quotidiè plectitur tergo, & ad *triginta* usq; *novem* plagas loro scorteo vel cingulo excipitur. *Homicidam* præterea quævis Judæi, per tres integros annos in exilium pulsus, ubi locorum, ubi ipsi habitant, pacto eodem, die quolibet, flagellis mactant: qui hisce subjectus altissimâ subinde debet exclamare voce: **רָצַח אָנִי**, *Homicidas sum ego*. Vid. BUXTORFF.

Synagog. Ju-
daic. c. 34. p.
425. 426.

XLIV. Enimverò sat aliquando dictum de flagellandi moribus, qui bus gens recutitorum in civili æquè ac Ecclesiastico statu fuit olim, & est nunc, addicta. Ex abundanti tantum addimus, *Rabbinos* in hodiernum usq; diem *discipulos* suos non *virgis* vel *ferulis*, ut apud nos *Christianos* fieri solet, sed flagellis castigare. Reliqui huc pertinentes ritus, si qui à nobis sunt omisi, aliorum magis curiosæ operæ funto relictæ: nobis, hos investigantibus, plures hac vice pervestigare non licuit.

Leusden, l. c.
P. 336.

XLV. Libet tandem, tanquam corollarii loco, aliquid de Judaicâ fustigatione adjicere, quam inter Judeos, extra tamen terminos terræ *Canaan*, usuvenisse annotat COCCEJUS. CONF. LEUSDEN. Plagæ hæc infligebantur baculo: nec verberum certus fuisse videtur numerus, sed gravitati culpæ attemperabatur pœna. Tota nimirum res ex judicium pependit arbitrio: unde ad necem usq; reis id supplicium irrogari poterat, si modò *Magistris* sive *Rabbinis* ita placuisset; quippe quorum solâ autoritate fustigatio fuerat introducta. In hanc pœnam inciderunt contumaces, qui convicti non volebant fateri; præceptorum item affirmativorum transgressores; ii porro, qui aspernabantur admonitionem testium; quiq; interdicta, quæ proponebantur à *Scribis*, violârant. Idem COCCEJUS Excerpt. Gemar. Sanbedrin ex Aruch post alia addit hæc: Eodem (fustigationis) suppicio afficitur, qui statutis Rabbinorum inobediens fuerit. Pœna hæc ob rebellionem illam מְרוֹתָה / מְפַרְתָּה / percusio contumaciae, dicitur.

in notis ad
Maccoth, c. 3.
p. 123.
Dissert. 49. l.
c. 9. 2. p. 334.

XLVI. Dignus est, qui hic adhuc audiatur, BUXTORFFIUS, in voce מְרוֹתָה ex Baal Aruch adducens sequentia: Malkuth, b.e., 1252+

n. 9. not. 3. p.
145.

in Lexic. Tal-
mud. Rabb. p.

vapulatio

1043

Q
III
Lxx 6

vapulatio, in lege præcepta, infligitur propter transgressionem præceptorum negativorum, cum certâ mensurâ & præmonitione, & præterea requirit numerum tripertitum, sicut dicitur: Quadraginta plagiis percutiet. Sed qui transgreditur præceptum affirmativum, ut cùm alicui dicitur: fac tabernaculum, fac ramum palmæ; & is non obtemperat, percutiunt eum, donec animam exhaleret, sine estimatione. Quare autem vocant hanc pœnam מִרְוֹתָן? Eò, quòd ejus reus מִרְדֵּךְ i. e. rebellavit, contra verba legis, & contra verba sapientum. Ecce sapientiam Rabbinorum multò sapientiorem sapientiâ DEI. Scilicet. Sed tantum de Judaicâ fustigazione.

XLVII. Jam ad ultimum annexeremus pœnam, qvæ fieri conservavit virgis, dummodò hunc ritum apud Judæos usitatum fuisse invenissemus. CAJETANUS sanè, teste comment. in h. loc. ESTIO, ex II. Cor. XI, 25. apparenter colligit, Judæos non virgis, sed instrumento alio flagellare solitos. Hinc nos, qvi de hoc apud illos ritu solidi nihil, nec certi qvicquam, affirmare ac afferre possumus, silentio hîc litanies, nostrum de JUDAICO FLAGELLANDI RITU discursum terminamus.

ברוך במקומך:

Benedictus sit DEUS!

1043
AD 77

116

Q.K. 412,8.

DISSERTAT

FLA

PLURI

DN. Æ
SS. THEOL.
THEOL. A

DN. PRÆC
MULT

M. JOH

In Officinâ

